

УДК 340.341.1

Ощипок І. М.,

д.т.н., проф., завідувач кафедри харчових технологій, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

Петришин Н. З.,

к.т.н., доц. кафедри харчових технологій, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

Бліщ Р. О.,

к.т.н., доц. кафедри харчових технологій, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

Попович М. П.,

провідний фахівець кафедри харчових технологій, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ

Анотація. В статті розглянуто регіон як квазікорпорацію, яка полягає в застосуванні ряду підходів, притаманних, перш за все, комерційним компаніям, зокрема і підприємствам готельно-ресторанної індустрії. Концепція квазікорпорації містить ідею глобальної конкуренції і використання внутрішніх ресурсів для розвитку регіону. Для успішної конкурентної боротьби в даному випадку розглянуті зміна виробничого і фінансового стану регіону (корпоративне виробництво і фінанси, фінанси мешканців) та мережа готельно-ресторанної індустрії. Концепція регіону як ринку фокусує увагу на формуванні в межах певної території сприятливих умов для здійснення прибуткової діяльності. Даний підхід дозволяє, з одного боку, єдиним документом задовольняти потреби регіону шляхом інтеграції влади, науки, бізнесу і громадської думки, а з іншого, - розподілити навантаження з фінансування проектів між бюджетом регіону, бізнесом і населенням, що збільшує ефект від реалізації програм. Як підхід до визначення перспективи освоєння регіоном потенціалу науки і інновацій пропонується методика виявлення порогів, що відображають ступінь його інноваційного розвитку, а також налагодження зв'язків між групами регіону в сфері науково-інноваційного процесу. Розглянуто програмно-проектний підхід у стратегічному управлінні просторовим розвитком. Таким чином, щоб перейти до задачі розвитку інноваційного господарства регіону, нами раціонально розглянуто поняття інформаційної інфраструктури регіону.

Ключові слова: регіон, інфраструктура, готель, ресторан, розвиток.

Oshchypok I. M.,

Doctor of Engineering, Professor, Head of the Department of Food Technologies, Lviv University of Trade and Economics, Lviv

Petryshyn N. Z.,

Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Food Technologies, Lviv University of Trade and Economics, Lviv

Blishch R. O.,

Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Food Technologies, Lviv University of Trade and Economics, Lviv

Popovych M. P.,

Senior Specialist, Department of Food Technologies, Lviv University of Trade and Economics, Lviv

SCIENTIFIC AND INNOVATIVE INFRASTRUCTURE OF THE REGION IN THE CONTEXT OF HOTEL&RESTAURANT INDUSTRY DEVELOPMENT

Abstract. The article considers the region as a quasi-corporation, which involves the application of a number of approaches, primarily, to commercial companies, in particular, enterprises of the hotel and restaurant industry. The concept of quasi-corporations contains the idea of global competition and the use of internal resources for the development of the region. In order to successfully compete in this case, the change in the production and financial situation of the region (corporate production and finance, residents' finances) and a network of hotel and restaurant industry are considered. The concept of the region as a market focuses on the formation of favorable conditions for the pursuit of profitable activities within a certain territory. This approach allows, on the one hand, with the only document to meet the needs of the region through the integration of power, science, business and public opinion, and on the other hand, to distribute the burden of financing projects among the budget of the region, business and the population, which increases the effect of the implementation of programs. As an approach to defining the prospect of developing the potential of science and innovations in the region, a methodology for detecting thresholds that reflect the degree of its innovative development, as well as establishing links among regional groups in the field of scientific and innovative process is proposed. The program-project approach in strategic management of spatial development is considered. Thus, in order to proceed to the task of developing the innovative economy of the region, we rationally considered the concept of informational infrastructure of the region.

Keywords: region, infrastructure, hotel, restaurant, development.

DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2018-56-04>

Постановка проблеми. Вивчення питання виробничого простору привело до розуміння, що регіональні виробничі відносини в сфері господарювання є інструментом управління територіально-виробничим комплексом в рамках національного виробництва, а також “галуззю науки, яка вивчає територіально-функціональні аспекти виробничих відносин” [3].

Регіон характеризується наступними особливостями:

- лімітуванням території з виробничою інфраструктурою, природними, трудовими ресурсами;
- фокусом на конкретному виді діяльності з урахуванням індустрії гостинності;
- унікальними зовнішніми і внутрішніми зв'язками.

Відзначимо, що в регіональному господарстві як науці немає єдності щодо низки питань, перш за все, в ототожненні понять “регіон” і “район”. Деякі вчені вважають їх синонімами, інші вважають, що поняття “район” повинно використовуватися для позначення деяких типів регіону.

Зокрема, відомий фахівець у галузі регіональної економіки М.М. Некрасов вважав, що “під регіоном розуміється велика територія країни з більш-менш однорідними природними умовами, а головним чином характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів з відповідно складеною і перспективною соціальною інфраструктурою [6]”. А. С. Маршалова і А. С. Новосьолов вважають, що “регіон є не тільки підсистемою соціально-економічного комплексу країни, а й самостійною його частиною із закінченим циклом відтворення і специфічними особливостями протікання соціальних і виробничих процесів” [4].

На сьогоднішній день існують наступні основні парадигми поняття “регіон” [9]:

- регіон як квазідержави;
- регіон як квазікорпорації;
- регіон як ринок;
- регіон як виробнича система;
- регіон як соціум.

Опис регіону як квазідержави передбачає його розгляд у вигляді відносно відокремленої підсистеми держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Просторовий аспект у західній науці ХХ століття розглядався насамперед з точки зору теорії розміщення (І. Тюнен, А. Вебер, А. Леш). У 1920-ті рр. ряд німецьких учених, таких як О. Енглендер, Х. Вайгман, Х. Рітчл, доповнили аналіз часткової рівноваги А. Вебера (робота “Теорія розміщення виробництва: чиста теорія штандорта”) аналізом загальної рівноваги просторових проблем. Основоположником теорії розміщення виробництва вважається І. Тюнен. У праці “Ізольована держава” вчений створив абстрактну географічну модель, що має в своїй основі такі характеристики, як віддаленість від центру і площа. У відповідності з цією концепцією ціна товару і послуг в будь-якій точці простору відрізняється від його ціни в місті на величину транспортних витрат, які прямо пропорційні вазі вантажу і дальності перевезень.

Таким чином, виникає об'єктивна необхідність поділу території на частини - регіони. Регіоном називається “частина території країни, що відрізняється від інших частин сукупністю природно й історично сформованих, відносно стійких географічних, виробничих, соціальних та інституційних особливостей і має певну ступінь цілісності і внутрішньої єдності” [11].

Постановка завдання. Змодельовано регіон як квазікорпорацію, яка полягає в застосуванні ряду підходів, притаманних, перш за все, комерційним компаніям, зокрема і підприємствам готельно-ресторанної індустрії. Концепція квазікорпорації містить ідею глобальної конкуренції і використання внутрішніх ресурсів для розвитку регіону. Для успішної конкурентної боротьби в даному випадку розглянемо зміну виробничого і фінансового стану регіону (корпоративне виробництво і фінанси, фінанси мешканців) та мережу готельно-ресторанної індустрії. Концепція регіону як ринку фокусує увагу на формуванні в межах певної території сприятливих умов для здійснення прибуткової діяльності. Територіальні межі регіональних ринків у ряді випадків можуть збігатися з адміністративними кордонами регіону – суб'єктів України, в інших випадках можуть об'єднувати кілька регіонів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підхід до регіону як до відтворювальної системи свідчить про те, що регіон повинен розглядатися як відкрита підсистема соціально-економічного комплексу країни із закінченим циклом відтворення, особливими формами прояву стадій відтворення.

Концепція регіону як соціуму акцентує увагу на відтворенні суспільних благ (охорона здоров'я, освіта, культура, індустрія гостинності).

Також регіон розглядається як науково-інноваційний простір. Згідно з М. А. Гусаковим науково-інноваційний простір “є територія як арена дій з розподіленими на ній суб'єктами господарювання науково-інноваційної сфери, взаємодіючими в рамках сформованих зв'язків в організаційному та інституційному середовищі для проведення науково-інноваційного процесу”. Отже, однією з головних можливостей підвищення ступеня інноваційного розвитку регіону в умовах нового вигідного укладу є поширення наукових результатів, їх трансферу, адаптації до них і залучення максимального числа підприємств регіону в інноваційну діяльність, розширення простору інноваційного розвитку як форми його трансформації.

Ефективність розширення простору виражається в становленні регіону на шлях інноваційного розвитку, в більш активній трансформації інституціонального середовища, в соціально-економічному розвитку, у вирівнюванні диспропорцій рівня розвитку регіону. Як підхід до визначення перспективи освоєння регіоном потенціалу науки і інновацій пропонується методика виявлення порогів, що відображають ступінь його інноваційного розвитку, а також налагодження зв'язків між групами регіону в сфері науково-інноваційного процесу. Сукупність даних порогів відображається по-різному, все більше підвищується ступінь інноваційного розвитку (рис. 1).

Викривлення науково-інноваційного простору відбувається також через спотворення його структури - неповноти регіональних інноваційних систем та відсутності взаємозв'язків між ними. Звідси випливає необхідність формування такого напрямку

трансформації, як комплексування діяльності регіону щодо підвищення ступеня інноваційного розвитку шляхом, по-перше, інтеграції науково-інноваційної діяльності регіону, а по-друге, розвитку структури національної інноваційної системи в країні і регіонах по всіх фазах науково-інноваційного процесу [8, 9].

Таким чином, серйозний вплив на розвиток інноваційного потенціалу може і повинен забезпечувати просторовий фактор формування науково-інноваційного простору. У зв'язку з цим серйозною проблемою розвитку інноваційного потенціалу є необхідність організації взаємодії регіонів різного рівня розвитку. Академік П. А. Мінакір, зокрема, вважає, що “національні виробничі простори принципово неоднорідні, але складаються з однорідних в інституціональному та прибутковому відношенні множин виробничих агентів”.

Академік А. І. Татаркін, у свою чергу, звертає увагу на потенційну можливість інноваційного розвитку не тільки міст, але і цілих агломерацій, включаючи окраїнні території, малі міста як учасників кластерних проєктів, сільські території. На думку вченого, основою реалізації регіональної політики має стати програмно-проєктний підхід як інститут територіального розвитку.

Даний підхід дозволяє, з одного боку, єдиним документом задовольняти потреби регіону шляхом інтеграції влади, науки, бізнесу і громадської думки, а з іншого, - розподілити навантаження з фінансування проєктів між бюджетом регіону, бізнесом і населенням, що збільшує ефект від реалізації програм (рис. 2).

Варто відзначити, що в процесі визначення територіальної виробничої спеціалізації застосовується метод районування. При цьому необхідно враховувати багатозначність терміна “районування”. З одного боку, це процедура фіксації диференційованості території, виявлення і делімітації об'єктів дослідження географії - різного роду територіальних систем, що визнані такими (а не випадковим набором елементів), тобто об'єктивно володіють властивістю системності. З іншого боку, це закріплення у той чи інший спосіб (юридично, в науковому трактаті) результатів дискретизації в принципі континуального простору, здійснюване в тій чи іншій мірі суб'єктивно. У третьому випадку районування - це набір заходів, що забезпечують формування районних систем.

У всіх трьох випадках район розглядається як форма існування суспільства і його продуктивних сил - інтегральна або за окремими компонентами, при цьому в другому і третьому випадках районування переслідує управлінські цілі, тобто визнані забезпечити оптимізацію рішень у галузі регіональної політики розвитку готельно-ресторанного бізнесу з урахуванням різноманітності типологічних властивостей виділених районів. Таким чином, щоб перейти до задачі розвитку інноваційного господарства регіону, раціонально розглянути поняття інформаційної інфраструктури регіону.

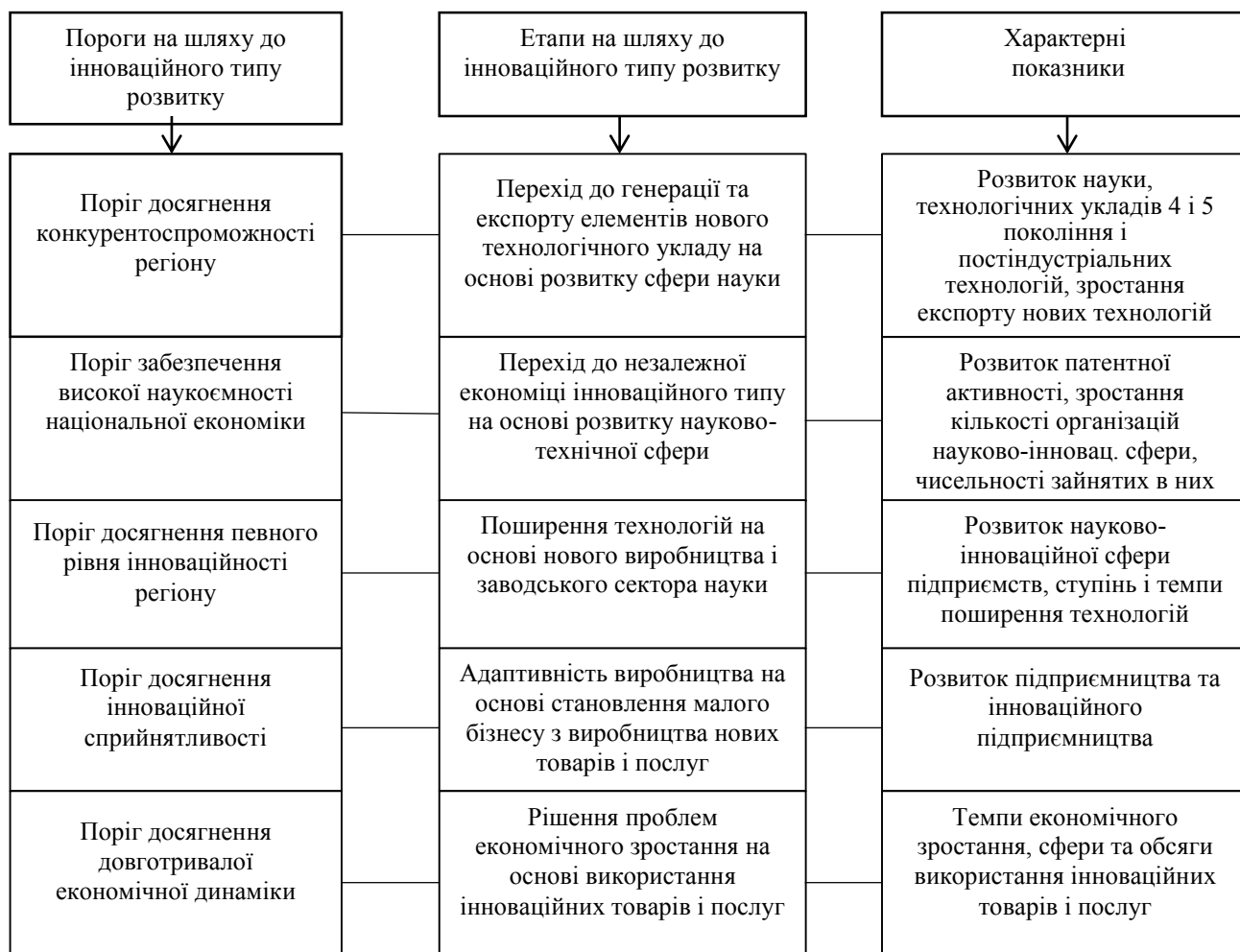

Рис. 1. Пороги на шляху регіону до інноваційного типу розвитку, етапи та характерні показники

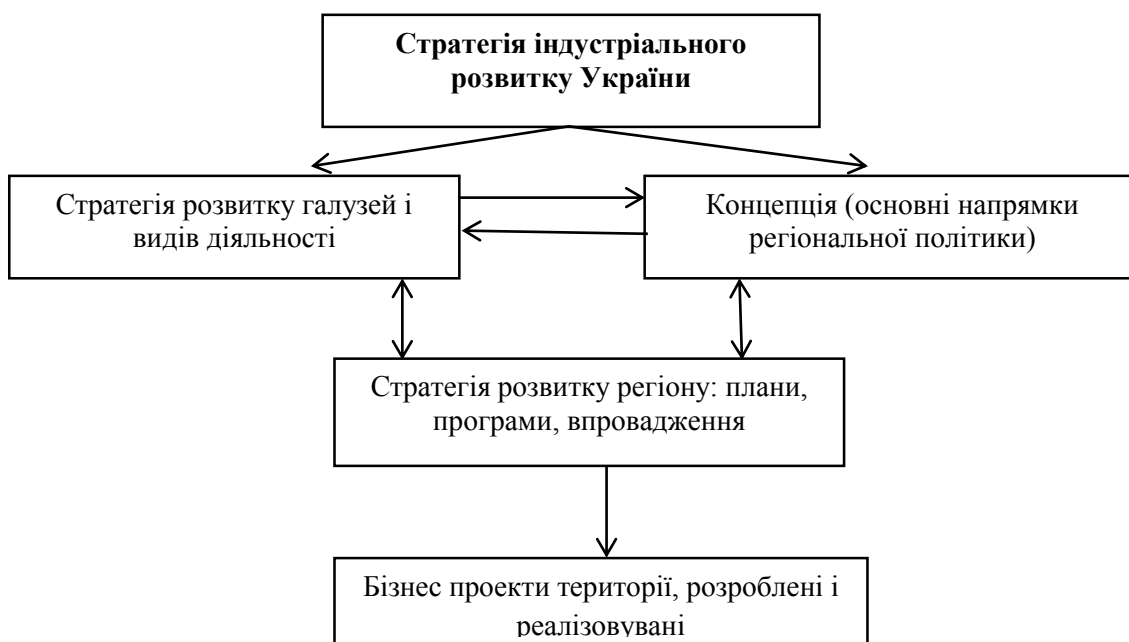

Рис. 2. Реалізація програмно-проектного підходу в стратегічному управлінні просторовим розвитком регіону

Теорія розвитку інфраструктури безпосередньо пов'язана із загальносвітовими тенденціями розвитку цивілізації і конкретним технологічним укладом.

Аналіз знань про розвиток виробництва став передумовою для осмислення процесу трансформації інфраструктури і зв'язку її в конкретній історичній перспективі зі структурними перетвореннями в масштабах країни. У найзагальнішому вигляді інфраструктура являє собою конструкцію, яка постійно трансформується. На будь-якому етапі історичного розвитку основним призначенням інфраструктури було і є створення умов життєдіяльності. З плином часу життєдіяльність змінювалася - змінювалися потреби, інтереси. Дані положення містять у собі таке визначення інфраструктури як арени суспільних відносин, потужного технологічного циклу, потужного інженерного господарства системи життєзабезпечення людей, сукупності інженерно-технічних споруд, матеріально-речових елементів, без яких неможливі всі види людської діяльності. Варто відзначити, що існує поняття "інфраструктурні галузі", наприклад, такі як зв'язок, транспорт, охорона здоров'я, наука, готельно-ресторанна справа. Однак правомірним є поняття інфраструктури і в інших аспектах, наприклад інфраструктура країни, регіону, населеного пункту, а також галузі. При такому підході під цим терміном слід розуміти всі інженерно-технічні споруди, що забезпечують умови для нормального функціонування даного об'єкта. Тому видається логічним цей тип інфраструктури називати, виходячи з об'єкта дії і масштабу виробничої системи: міжнародна, національна, регіональна, локальна, галузева. Отже, доречне наступне визначення інфраструктури, запропоноване Ж. Т. Тощенко: "Інфраструктура взагалі - це частина матеріально-технічної бази, виділення якої в структурі народного господарства дозволяє більш точно судити про такі елементи, які забезпечують загальні умови для розвитку виробничих і соціальних процесів з точки зору створення об'єктивних матеріальних можливостей для ефективного функціонування і суспільної праці". Схожу по суті дефініцію можна побачити у Великому енциклопедичному словнику: "Інфраструктура (від лат. *Infra* - нижче, під і *structura* - будова, розташування) - це сукупність споруд, будівель, систем і служб, необхідних для функціонування галузей матеріального виробництва та забезпечення умов життєдіяльності суспільства. Розрізняють інфраструктуру: виробничу (дороги, канали, порти, склади, системи, зв'язок і ін.) і соціальну (школи, лікарні, театри, стадіони та ін.) ...".

Аналізуючи визначення, можна зробити висновки, що інфраструктура як така не виробляє продукт у матеріально-речовій формі, а лише створює необхідні умови для його виробництва. Вважаємо, ця теза є ключовою характеристикою більшості елементів інфраструктури. В інноваційному господарстві ключовим фактором виробництва стають знання і творчий потенціал. Логічно припустити, що такий уклад вкрай вимогливий до системи

інститутів регіону, відповідальних за виробництво, трансфер і використання інформації.

У зв'язку з цим представляється доцільним докладніше розглянути інформаційну інфраструктуру як основу і найважливішу компоненту інноваційного виробництва регіону з точки зору інституційного підходу. Важливо відзначити в цьому контексті її роль у забезпеченні готельно-ресторанних і туристичних комплексів. Ми вважаємо, що в контексті формування елементів інноваційного господарства інформаційне забезпечення виступає ключовим фактором, що визначає потенціал розвитку наукомісткого господарства регіону. В умовах глобалізації активно формується єдиний світовий інформаційний простір, переорієнтація провідних виробництв на модель інноваційного типу розвитку як найбільш перспективного, формування методології та оцінки інформаційної інфраструктури стають визначальними для регіонального господарства в контексті перспективи розвитку та підвищення конкурентоспроможності регіону.

Говорячи про генезис поняття інформаційної інфраструктури, варто відзначити, що з розвитком науки, технологій, транспортної системи з'являлася необхідність вдосконалення способів зберігання, обробки і передачі знань. Дані зміни, як правило, називають "інформаційними революціями". Академік А. І. Ракитов, наприклад, виділяє шість таких революцій, базуючи свою класифікацію на принципі якісної зміни процесу кодування, зберігання та передачі інформації. Дійсно, виникнення мови, поява писемності і винахід книгодрукування дали можливість фіксувати і передавати інформацію. Потім, разом зі становленням промислового виробництва, були винайдені такі засоби комунікації, як телеграф, телефон, радіо, що дозволяють передавати інформацію на досить великі відстані. Наступна інформаційна революція відбулася з появою електронно-обчислювальних машин, що мають продуктивність і швидкість обробки інформації, недоступні для людини. Шоста революція, на думку А. І. Ракітова, почалася завдяки створенню глобальних інформаційно-комунікаційних мереж, що дозволяють мати доступ до інформації широкому загалу населення практично з будь-якої точки планети. Варто відзначити, що, на нашу думку, сьогодиншній рівень розвитку інформаційних технологій вже не обмежується визначенням "глобальний", адже комунікації вже відносно давно дозволяють обмінюватися інформацією і з об'єктами, що знаходяться на значній відстані від Землі. А за матеріалами компанії "Mars One", учасники першої в історії експедиції на планету Марс в 2025 році будуть мати доступ в Інтернет [14]. До речі, аналіз вектора розвитку інформаційних технологій дає нам підстави сформулювати зміст сьомої інформаційної революції. Суть її полягатиме в розвитку не кількісних показників, таких як швидкість обробки і передачі інформації, обчислювальна продуктивність комп'ютерів (хоча безперечним є факт, що дані показники будуть постійно збільшуватися), а якісних - в інтелектуалізації

інформаційного простору і, як наслідок цього, повної технологічної сингулярності.

Ми вважаємо, що типологія інформаційних революцій, запропонована А. І. Ракитовим, може бути покладена в основу дослідження етапів формування інформаційної інфраструктури, з огляду на те, що перехід на новий рівень розвитку відбувався через об'єктивні, постійно зростаючі потреби в більш досконалих засобах зберігання і передачі інформації, іншими словами, в елементах інфраструктури. Як вже було зазначено раніше, розвиток продуктивних сил на основі науково-технічних революцій став історично об'єктивною передумовою виникнення інформаційної інфраструктури. Як система вона почала розвиватися разом із розвитком ринку. Учасники господарської діяльності, які здійснювали рух товарів і послуг, забезпечували разом з тим і рух інформації про товар чи послугу. Це супроводжувало процеси обміну товарів і послуг, і чим складніше ставала система відносин між суб'єктами ринку, тим більшу кількість інформації доводилося обробляти посередниками. І разом із галузями інфраструктури, до яких традиційно відносили транспорт, складську логістику, зв'язок та інші, в якості відокремлених структур стали виділятися галузі, які забезпечували рух інформаційних потоків, звані інформаційною інфраструктурою [10].

Варто відзначити і теорію технологічних укладів, базовану на концепціях Д. Кондратьєва та Й. Шумпетера. Професор С. Глазьев визначає технологічний уклад як "макроекономічний відтворювальний контур, що охоплює всі стадії переробки ресурсів і відповідний тип невиробничого споживання" [1]. Комплекс базисних сукупностей технологічно пов'язаних виробництв складає основу технологічного укладу. Сума технологічних нововведень, які формують основу технологічного укладу, є ключовим фактором, а галузі, які активно використовують ключовий фактор і відіграють провідну роль у розвитку нового технологічного укладу, є несучими галузями.

Вкрай цікава і концепція Т. Хагерстранда, що відображає хвилеподібний характер дифузії інновацій. Згідно з Т. Хагерстрандом дифузія інновацій може бути трьох типів: дифузія розширення (рівномірне поширення інновацій від точки виникнення), дифузія переміщення (поширення в певному напрямку) і змішаний тип. Кожне покоління інновацій, на думку вченого, має чотири стадії: виникнення, дифузія, накопичення і насичення [13].

Зміна технологічного укладу, завдяки впровадженню інновацій, супроводжується якісними змінами в поділі праці і, як наслідок, безпосередньо впливає на конкурентоспроможність. З огляду на цю тезу важко переоцінити роль інформаційної інфраструктури з точки зору перспективи трансформації і розвитку готельно-ресторанної індустрії.

В господарстві прийнято виділяти п'ять технологічних укладів. Перший (1770-1830) сформувався на основі розвитку текстильної промисловості і характеризувався механізацією праці та створенням поточного виробництва; ключовим

фактором другого технологічного укладу стала парова машина, третього - розвиток важкого машинобудування, четвертого - двигун внутрішнього згоряння. П'ятий технологічний уклад (з 1980-х рр.) спирається на досягнення інформаційних і комунікаційних технологій, інформатики, нових видів енергії, роботобудування. У розвинених країнах цей уклад вступив в фазу зрілості, що зумовлює перехід до шостого, що почав формуватися з 2010 року. Основою його стануть нанотехнології, глобальна інформатизація. Звертаємо увагу, що шостий технологічний уклад вимогливий до рівня розвитку інформаційної інфраструктури. Більше того, без вкрай високого рівня розвитку останньої перебирання на себе неможливе в принципі. Мобільний зв'язок п'ятого покоління, "Інтернет речей", квантові комп'ютери, безпілотні авто та авіатехніка, програмована матерія та інші концепти, що знаходяться на сьогоднішній день на різних стадіях розробленості, мають одну інтегративну якість - всі вони в тій чи іншій мірі ґрунтуються на можливостях інформаційно-комунікаційних технологій загалом і використання інформації зокрема.

Зростання потреби господарства в інформаційній інфраструктурі можна пояснити тим, що використанням інформації супроводжуються абсолютно всі виробничі процеси. Особливо відзначимо, що даний тип інфраструктури забезпечує діяльність як споживачів і виробників товарів, так і їх посередників, тобто галузей інфраструктури. Інтегруючим фактором для різних інститутів самої інформаційної інфраструктури стали новітні інформаційні технології. Інтеграція здійснювалася в процесі еволюції вільного обміну інформацією між даними інститутами та їх взаємодії [7]. В результаті цієї взаємодії інформаційна інфраструктура набула нових якостей, завдяки яким вона стала ключовою, що швидко розвивалася, компонентою виробництва.

Як значущий чинник слід виділити територію, що є соціально-економічним простором, в якому розвивається готельно-ресторанний бізнес. Вплив економічних і фінансових факторів на сферу готельно-ресторанних послуг (таких, як зміна економічної і фінансової ситуації, рівня доходів населення) обумовлений тим, що між тенденціями розвитку готельно-ресторанного бізнесу й економіки регіону спостерігається тісний взаємозв'язок. Як правило, від економічного положення регіону залежить рівень розвитку матеріально-технічної бази й інфраструктури сфери готельно-ресторанних послуг.

Одним із важливих чинників, що впливають на розвиток готельного і ресторанного бізнесу, є екологічний, такий, що визначає, наскільки споживач задоволений обслуговуванням, відпочинком, виконанням бажань, через відчуття комфортності, атмосфери готельно-ресторанних послуг, безпеки і благотворної оздоровляючої дії.

Чинниками, що впливають на сферу готельно-ресторанного бізнесу, є:

- матеріально-технічні, попит і пропозиція готельно-ресторанних послуг; поглиблення сегментації ринку;

- засоби і методи масової інформації і зв'язків з громадськістю в просуванні реклами і реалізації послуг підприємств індустрії гостинності;
- підвищення професійного рівня кадрів підприємств гостинності;
- розвиток приватного бізнесу в сфері готельно-ресторанних послуг.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Готельний і ресторанный бізнес є невід'ємною частиною сервісного сектора в регіональній ринковій економіці, роль, значення, а також об'єм послуг якого безперервно зростає у міру загального соціально-економічного розвитку регіону. На розвиток підприємств індустрії готельно-ресторанного бізнесу істотно впливають техніко-технологічні чинники, пов'язані з науково-технічним прогресом. Відкриваються можливості для вдосконалення і виробництва нового виду послуг, використання інформаційних технологій. Підприємства індустрії готельно-ресторанних послуг інтенсивніше розвиваються там, де стабільна економічна і політична ситуація, а також різноманітна соціально-культурна інфраструктура. Чинники, стримуючі розвиток готельного і ресторанного бізнесу в регіоні, – це його економічна, політична і фінансова нестабільність, доходи споживачів, інфляція, безробіття.

Сформульовані визначення і поняття інформаційної інфраструктури у порівнянні з безліччю визначень, часом тих, які містять лише простий перелік складових частин або функцій розглянутого виду інфраструктури, наданий підхід містить у собі характеристику інформаційної інфраструктури як потенціалу розвитку доступності інформації, її трансферу між учасниками господарської діяльності, а також використання цієї інформації у виробничому процесі. Підкреслено роль інфраструктури, обґрунтовано необхідність активного стимулювання її розвитку для ефективного функціонування економіки.

Завданнями як державного сектора, так і приватного є забезпечення впливу елементів інформаційної інфраструктури на рівень розвитку виробництва в цілому: інформаційна інфраструктура через свої елементи або через свій склад забезпечить умови (матеріальні, технічні, програмні і т.п.) в організації виробничої діяльності підприємств регіону.

ЛІТЕРАТУРА

1. Глазьев С. Ю. Эволюция технико-экономических систем: возможности и границы централизованного регулирования / Глазьев С. Ю., Львов Д. С., Фетисов Г. Г. – М. : Наука, 1992.
2. Гутнов А. Э. Мир архитектуры: Лицо города. / Гутнов А. Э., Глазьев В. Л. – М. : Молодая гвардия, 1990. – 350 с.
3. Кетова Н. П. Региональная экономика: универсальный учебный экономический словарь / Кетова Н. П., Овчинников В. Н. – Ростов н/Д : Феникс, 1996. – С. 316-317.

4. Маршалова А. С. Основы теории регионального воспроизводства / Маршалова А. С., Новоселов А. С. – М., 1998. – С. 14.
5. Мойнов М. Информационно осигуряване и информационна инфраструктура / Мойнов М. – Свищов : Изд. На ВФСИ “Д.А. Ценов”, 1994. – С. 51.
6. Некрасов Н. Н. Региональная экономика / Некрасов Н. Н. – М. : Наука, 1998. – С. 29-52.
7. Нижегородцев Р. М. Теоретические основы информационной экономики / Р. М. Нижегородцев. – Владикавказ : Проект-пресс, 1998. – С. 115-145.
8. Ощипок І. М. Розвиток закладів ресторанного господарства на концептуальних засадах інновацій / Ощипок І. М. // Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць. – Вип. 21. – ЛТЕУ, 2017. – С. 101-105.
9. Ощипок І. М. Досвід формування інноваційних технологій деяких зарубіжних країн / Ощипок І. М. // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. – № 55. Економічні науки – Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2018. – С. 106-113.
10. Русскова Е. Г. Становление рыночной инфраструктуры: методологический аспект / Русскова Е. Г. // Вестник ВолГУ. Серия 3: Экономика. Вип. 2. – Волгоград, 1997.
11. Селищева Т. А. Региональная экономика : учебник / Т. А. Селищева – СПбГИЭУ, 2012. – С. 27.
12. Atherton P. Handbook for Information Systems and Services. – Paris: UNESCO, 1977, p. 1.
13. Hagerstrand 1967 — Hagerstrand T. Innovation diffusion as a spatial process (A. Pred, Trans.) Chicago: University of Chicago press, 1967
14. Human Settlement on Mars. - Mode of access: <http://www.mars-one.com>

REFERENCES

1. Glaz'yev, S. YU. L'vov, D. S. and Fetisov G. G. (1992), Evolyutsiya tekhniko-ekonomicheskikh sistem: vozmozhnosti i granitsy tsentralizovannogo regulirovaniya, Nauka, M.
2. Gutnov, A. E. and Glazychev, V. L. (1990), Mir arkhitektury: Litso goroda, Molodaya gvardiya, M., 350 s.
3. Ketova, N. P. and Ovchinnikov, V. N. (1996), Regional'naya ekonomika: universal'nyy uchebnyy ekonomicheskii slovar', Feniks, Rostov n/D, s. 316-317.
4. Marshalova, A. S. and Novoselov, A. S. (1998), Osnovy teorii regional'nogo vosproizvodstva, M., s. 14.
5. Moynov M. (1994), Informatsionno osiguravane i informatsionna infrastruktura, Izd. Na VFSI “D.A. Tsenov”, Svishchov, s. 51.
6. Nekrasov, N. N. (1998), Regional'naya ekonomika, Nauka, M., s. 29.
7. Nizhegorodtsev, R. M. (1998), Teoreticheskiye osnovy informatsionnoy ekonomiki, Proyekt-press, Vladikavkaz, s. 115-145.
8. Oshchypok, I. M. (2017), Rozvytok zakladiv restorannoho hospodarstva na kontseptual'nykh

zasadakh innovatsiy, Pidpryyemnytstvo i torhivlya. Zbirnyk naukovykh prats'. Vyp. 21. LTEU, S. 101-105.

9. Oshchypok, I. M. (2018), Dosvid formuvannya innovatsiynykh tekhnolohiy deyakykh zarubizhnykh krayin, Visnyk L'vivs'koho torhovel'no-ekonomichnoho universytetu. № 55. Ekonomichni nauky, Vydavnytstvo LTEU, L'viv, s. 106-113.

10. Russkova, Ye. G. (1997), Stanovleniye rynochnoy infrastruktury: metodologicheskyy aspekt, Vestnik VolGU. Seriya 3: Ekonomika. Vyp. 2. Volgograd.

11. Selishcheva, T. A. (2012), Regional'naya ekonomika: uchebnik, SPbGIEU, s. 27.

12. Atherton P. (1977), Handbook for Information Systems and Services, Paris: UNESCO, p. 1.

13. Hagerstrand 1967 — Hagerstrand T. Innovation diffusion as a spatial process (A. Pred, Trans.) Chicago: University of Chicago press, 1967.

14. Human Settlement on Mars, available at : <http://www.mars-one.com>.